

Vera Cruz v moci amer. vojska.

Město dobyto se ztrátou sedmnácti zabitých a sedmdesáti raněných na americké straně, kdežto ztráta Mexikánů se udává na 150 zabitých a 195 raněných.

Diplomatické styky mezi Mexikem a Spojenými Státy přerušeny, avšak prezident Wilson i dik tátor Huerta přijali nabídku prostřednictvím Brazílie, Argentiny a Chile, jež snaží se odvrátit válku.

Američané zmocnili se celého města Vera Cruz po bitvě, jež započala minulý úterý a teprve ve čtvrtek ustala. Celková ztráta na americké straně byla sedmnáct zabitých a sedmdesát raněných. Mezi těmito poslednějším jest též Theofil V. Biskup, nepochybně Čech. Když vojsko mexické přestalo klást odpor a couvlo daleko za město, střeleno na Američany se střech domů a s okny, tak že admirál Fletcher byl donucen naříditi domovní prohlídku a zároveň prohlásiti vojenský zákon. Každý Mexikán, u něhož zbraň byla by nalezena, měl býti oběšen. Ztráta Mexikánů jest udávána na 150 zabitých a 195 raněných.

V sobotu oznámil admirál Badger, jenž se svým loďstvem dorazil do přístavu ve Vera Cruz minulý úterý večer, že počinul své lince o dvě míle západně od města. Mexické vojsko nekladlo odporu a žádný není očekáván, aspoň pro přítomnou dobu. Do Vera Cruz přijelo několik set Američanů a jiných cizinců z Města Mexika a mnozí Mexikáni odejeli z prvního zmíněného města, když obsazeno bylo Američany.

Městské úřady ve Vera Cruz několikrát vyzvány byly admirálem Fletcherem, aby se ujaly svých povinností, avšak neměly se k tomu, patrně ze strachu, že by proti sobě popudily Huerta, a tudíž místa obsazena byla důstojníky a mužstvem z amerického válečného loďstva, kteří vykonávají správu města.

Vojáko do Vera Cruz a na pomezí.

Čtvrtá divize armádní, pod velením generála Funstona, vyplula na přepravních lodích z Galvestonu a dorazila do mexického přístavu v pondělí večer. Současně hnula se jedna brigáda, pod velením gen. Pershinga, ze San Franciska na mexické pomezí, kde hotovost značně sesílala, neboť nelze říci, jaké stanovisko zaujmou konstitucionalisté vůči Spojeným Státům. Gen. Carranza, vrchní náčelník revoluce, poslal ostrou notu prezidentu Wilsonovi, v které pravil, že vysazení našeho vojska ve Vera Cruz bylo porušením svrchovanosti Mexika a žádal odvolání téhož, avšak gen. Villa, velitel povstalec v poli, staví se přátelským vůči Američanům a pravil, že nota Carranzova byla špatně přeložena. Gen. Obregon, jeden z povstaleckých velitelů, rozhodně odepřel každé spolupůsobení s federálním generálem, který jej o to žádal a jisto jest, že konstitucionalisté chovají se uctivě k Američanům, kdežto federálními veliteli a jich vojskem jsou při každé příležitosti uráženi.

Přerušeni diplomatických vztahů.

Minulý čtvrtek z rozkazu diktátora Huerty vydány byly americkému diplomatickému zástupci O'Shaughnessymu jeho průvodní listiny se žádostí, aby co nejdříve opustil mexickou půdu, a téhož dne odpoledne vydány průvodní listiny mexickému diplomatickému zástupci ve Washingtonu, Algarovi. O'Shaughnessy se s tím vyslanectva jest přítomně ve Vera Cruz.

Pa více dnů rozasílány poplašné zprávy, že mnoho Američanů ve Měste Mexiku, jakž i v jiných částech republiky, bylo povraženo, avšak tyto vyvráženy v pondělí dopoledne s francouzského vyslanectva, v které se to popírá. U dány prý se činné protiamerické demonstrace, avšak nebyly to eskem nic vážného a nikdo při tom

o život, aniž k vážnějšímu zranění nepřišel.

Americké zájmy v Mexiku zastupovány jsou přítomně brasilským vyslanectvem a konsuly též země kde jich není, konsuly francouzskými a chilskými. — Mexiko zastupováno jest ve Spojených Státech španělským vyslanectvem.

V pondělí v poledne admirál Fletcher vyzpěl nad svým hlavním stanem ve Vera Cruz americkou vlajku. Téhož dne povstalec vydali generálové ve státě Sonora výzvu, že každý, kdo pořádati bude protiamerické demonstrace, neb jakýmkoli způsobem rozdmýchovati nepřátelství proti Američanům, bude oběšen.

Uprchlíci v Galvestoně.

V neděli přistáli v Galvestoně první uprchlíci z Mexika, mnozí z nich úplně na mizině s malými dětmi v náručí. Celkem přijelo jich 2,100 a další budou následovat. Kongres, na vyvezení Američanů z Mexika, povolil \$500,000. V Tampicu byli Američané ohrožováni rozváženým davem, a nebyti velitele německého křižníku, jenž pohrozil vysazením vojska, nebudeli Američanům dovoleno odebrati se bez obtěžování do přístavu, snad bylo by došlo ku krveprolití.

Pokusy o odvrácení války.

V sobotu vyslanec Brazílie, Chile a Argentiny nabídl své prostřednictvím Spojeným Státům odvrácení války s Mexikem, načež prezident Wilson odpověděl prohlášením, jímž v zásadě nabídku přijímá, avšak ku konci pravil: „Jest ovšem možno, že nějaký čin účinnosti na straně těch, kdož kontrolují vojenskou hotovost Mexika, mohl by přinutiti Spojené Státy jednati tak, že zhroutily by se všechny naděje na bezodkladný mír, avšak to neospravedlňuje nás, abychom váhali přijati váš šlechetný návrh. My budeme doufati v nejlepší výsledky o krátké době, leč by nerozvážné nepřátelské demonstrace přerušily vyjednávání a sklamaly naše naše naděje v mír.“

V pondělí oznámil mexický zahraniční ministr Rojas skrze španělské ministerstvo ve Washingtoně, že diktátor Huerta přijal prostřednictvím Argentiny, Brazílie a Chile, ale vyhraňuje si, že americká vojenská hotovost musí býti odvolána z mexického území, že povstalec musí býti ignorován ve vyjednávání, leč by přijali jeho všeobecné udělení amnestie a on byl uznán jako prozatímní prezident Mexika.

President Wilson, v přijetí nabídky prostřednictvím, vyhradil si, že Huerta musí jíti; že ústavní vláda musí býti zavedena v Mexiku a že plně zadostoučinění musí býti dáno Spojeným Státům za urážky a pobanu, jakých se jim dostalo.

Vyslanec Francie, Německa a Anglie, činí nátlak na Huerta, aby učinil ústupky Spojeným Státům a tím zachránil zemi před dlouhou a nákladnou válkou. V zahraničních ministerstvech evropských neochkává se však od těchto kroků mnoho výsledků.

Americký generální konsul v Monterey uvážen.

Generální konsul Hanna v Monterey poslal v pondělí dlouhou dopisu odhuru státu, v které sděluje, jaké potupy se mu dostalo od federálního vojska před tím, než povstalec město dobyl a obsadil. Nejdříve, přes jeho pro-

test, vykonána prohlídka na konsulatě, načež zatčen a vlečen po ulicích do vládního paláce a tam držěn od 22. až do 24. dubna, kdy povstalec dobyli město. Pouliční dav, vedený federálními úředníky, strhoval prý americké vlajky a šlapal po nich. Teprve konstitucionalisty byl konsul propuštěn a zacházeno s ním uctivě. Sděljuje, že povstalec dřívejšími proslavili několik lidí před vládním palácem, v nichž slibovali ohranu výem cizincům a osobám na bojích se nepodílelím.

Villa jede ku Carranzovi.

V pondělí gen. Villa mimo všecko očekávání odejel z Juarezu do Chihuahuy za účelem porady s gen. Carranzou, vrchním náčelníkem revoluce, a není pochybnosti, že hlavním předmětem porady mezi nimi bude, jaké stanovisko měli by konstitucionalisté zaujmouti vůči Spojeným Státům.

Všech dospělý prý tak daleko, že jeden nebo druhý musí zaujati významně druhé místo v revoluci. Povstalec pokračují ve svém útoku na Tampico, a jakmile se Villa vrátí, udeří prý na město Saltillo, kde jest silná federální posádka.

DALŠÍ HOSTINCE V ILLINOISU ZRUŠENY.

Při obecních volbách, jež konány byly v některých illinoiských městech minulý úterý, zrušeno dalších 92 hostinců, hlavně vlivem ženského voličstva. V Danville, domově J. G. Cannona, dřívějšího předsedy sněmovny poslanecké, zachráněny hostince pouhými 187 hlasy. K dosavadním suchým okresům přibyl jeden nový, a sice Bond, Algonquin, v okrese MeHenry (kde hodně Čechů z Chicaga vlastní letní domovy) provedena změna ze "sucha" na "mokro."

BRYAN NEHODLÁ RESIGNOVATI.

V poslední době neustále proskakovaly pověsti, že prý W. J. Bryan hodlá se vzdáti svého místa v čele Wilsonova kabinetu, avšak to popřeno bylo z Bílého Domu, sekretářem námořnictva Danielsem a Bryanem samotným.

INDUSTRIÁLNÍ VÁLKA VE STÁTĚ COLORADO

V bitvě v Ludlow, mezi milicí a stávkáři, trvající čtrnáct hodin, usmrčeno bylo třicet osob, většinou žen a dětí, a další krvavé výtržnosti hrozí. — Guvernér žádá o spolkové vojsko.

Třicet osob, většinou žen a dětí, ubohelo, bylo udušeno neb zastřeleno během čtrnáctihodinové bitvy bojované v pondělí v Ludlow, Colo. mezi stávkáři z uhelných dolů a několika setinami státní milice. Během boje zapálená byla kolonie stávkářů, pozůstávající ze stánů, a nejvíce obětí bylo ve sklepích, kam se uchýlili před surtonosnou palbou milice.

Ve středu z jediného sklepa vytaženo bylo jedenáct dětí a dvě ženy. Sklep tento byl deset stop hluboký a při dně pouze šest čtverečných stop v rozměru a tam těla byla nakupena. V pátek konán byl hromadný pohřeb devatenácti obětí z katolického kostela v Trinidadu, při němž odehrávaly se srdečvotní scény a milice byla odzbrojována. Z úřadovny guvernérovy oznámeno, že pět důlních hlídačů bylo zabito v boji se stávkáři.

Tábor v Ludlow jest masou obojstranných zřícenin. V jamách vykopaných pod stany na ochranu před palbou z ručnic a strojových děl, ženy a děti zahynuly, když plameny zachvátily malou tu osadu. Během požáru jedna dívka 7-letá, běhala bez cíle po táboře mezitím co kule hvízdaly kolem ní, až šleha strachem skočila do jedné z jam a nebyla již viděna živá.

James Fyler, předseda unie v Ludlow, zemřel s kulí v hlavě, když se pokoušel zachrániti ženu svoji z plamenů. Oběti střelby miličáků jsou většinou italské a české národnosti a též příslušníci Rakouska a konsulové těchto zemí byli požádáni o ochranu.

Panovaly obavy, že krveprolití bude obnoveno, ježto také stávkáři jsou ozbrojeni, avšak na nátlak z oběanských kruhů uzavřeno bylo příměří.

Ze sklepa, kde nejvíce dětí zahynulo, dvě ženy, Mary Petrucci-

ová a Angelina Petragenová, dostaly se ven, a jedna z nich vyprávěla:

"Byly jsme tam čtyři rodiny a jedna Mexičanka a měli jsme jedenáct dětí. Pak stan nad námi se vzúal a začal hořeti plamenem a dým hnul se na nás dolů. Děti všecky kašlaly a plakaly a my ženy snažily jsme se modliti se. Větší děti pokoušely se vyškpatit se ze sklepa a chápaly se hořící podlahy stann, avšak prsty jejich byly tak popáleny, že padaly zpět na nás. Pak děti, jedno po druhém, umíraly před našima očima. Ah, bože! Moje ubohá děvčátka! Skonala přede mnou a já jim nemohla pomoci. Dým byl tak hustý a horký, že nemohly to snést. My byly jsme patrně silnější. — Když oběi poněkud ustal, vyplihaly jsme se ven, s rukama popálenými a šaty ohořelými. A zloděnci stříleli neustále a mohli jsme slyšeti, jak kule kolem nás hvízdaly. Běžely jsme tedy do údiolli a dostaly jsme se na nádraží. Nyní si přeji, kdybych byla zemřela se svými dětmi."

Guvernér Ammons tvrdí, že zapáleni stánů bylo dílem nešťastné náhody, buď prý přivoděno bylo převržením se svěčky neb výbuchem nějakého střeliva, a miličci zachránili prý několik žen a dětí z hořících stánů.

V sobotu večer guvernér poslal dlouhý telegram prezidentu Wilsonovi, v němž žádá o vyslání spolkového vojska do Colorada. Práví v něm, že "asi 3,000 ozbrojených mužů jest v otevřené vzpourě," proti nimž má pouze 650 miličních vojáků. Situace vynkla se prý úplně z kontroly státu a tudíž žádá o zakročení federální vlády v souhlasu se článkem 4. ústavy Spojených Států.

V pondělí prezident Wilson učinil osobní appel na Johna D. Rockefellera, aby hleděl urovnati stávku v uhelných dolech v Coloradu a učinil konec dalšimu krveprolití. Rockefeller, jenž vlastní většinu dolů, v nichž stávka jest v proudu, v odpovědi na prezidentův telegram prohlásil, že předal své zájmy v dolech v Coloradu svému synu, Johnu D. Rockefellerovi, ml., kterého prý požádá, aby spolupůsobil s předsedou Fosterem ze sněmovního výboru na dolovnímí.

President Wilson poslal tudíž Fosteru bezodkladně do New Yorku, aby navštívil mladého Rockefellera, avšak konference, kterou spolu měli, neměla žádného výsledku. Rockefeller prý prohlásil, že nevidí žádné cesty k urovnání sporů v coloradském uhelném revíru, a téhož dne vůči zástupcím tisku se vyjádřil, že raději ztratí celý svůj investment v Coloradu, než by přistoupil na požadavky stávkářů.

Kongresník Foster, když se vrátil od Rockefellera, po tříhodinné rozmluvě, pravil:

"Probral jsem s ním bedlivě všecky podrobnosti situace. Ježto hodlám podati výsledek mého interviewu prezidentovi, nemíním, že mohu sděliti výsledky konference nyní. Mohu vsa říci, že jsem vysvětloval, že prezident nechce poslati federální vojsko do stávkovní oblasti; že prezident se snaží předejiti krveprolití. Při závěrku konference p. Rockefeller řekl mi, že není v postavení, aby mohl přivítati arbitraci požadavky havířů a tím porada skončila. Nvěřím, že Rockefeller učiní něco dalšeho v této záležitosti."

Nezdár Fosterův vyvolal velké sklamání v úředních kruzích ve Washingtoně, neboť prezident kabinetní úředníci, senátoři a kongresníci zaplavováni jsou telegramy ze všech částí země, v nichž jsou žádáni, aby učinili konec nesnesitelným poměrům v Coloradu. "Nic, co se stalo v Mexiku," pravil jeden z kabinetních úředníků v pondělí, "nerovná se děsným víceem, které se stěhly v Coloradu. Veřejná mysl pro tuto chvíli byla soustředěna na Mexiko a nepovšimla si velkého domácího zápasu mezi stávkokazy a havíři v Coloradu."

Po dlouhé konferenci v Bílém Domě mezi prezidentem, sekretářem války Garrisonem a senátorem Thomaseem z Colorada, sekretář Garrison ohlásil, že žádné rozkazy na vyslání federálního vojska nebudou vydány pro přítomnou dobu.

President měl před sebou v konferenci spoustu telegramů od zástupců majitelů dolů a havířů, státních úřadů a soukromých občanů v Coloradu, v nichž skoro ve všech se žádá o vyslání federálního vojska.

V pondělí večer došla zpráva do Denver, že města Louisville, Lafayette a Warshall v severním coloradském uhelném revíru, byla napadena stávkujícími havíři se strojovými děly a Louisville prý zapáleno. Telefonní spojení se všemi zmíněnými městy bylo přerušeno a tudíž nebylo možno zjistiti, co na zprávách těch pravdy.

Ve Walsenburgu prohlásil šerif Farr z okresu Huertano v pondělí večer, že čtyři muži byli zabiti v bitvě mezi sedmdesátipěti důlními hlídači a neznámým počtem stávkářů u dolu Walsen, dvě míle na jih od Walsenburgu.

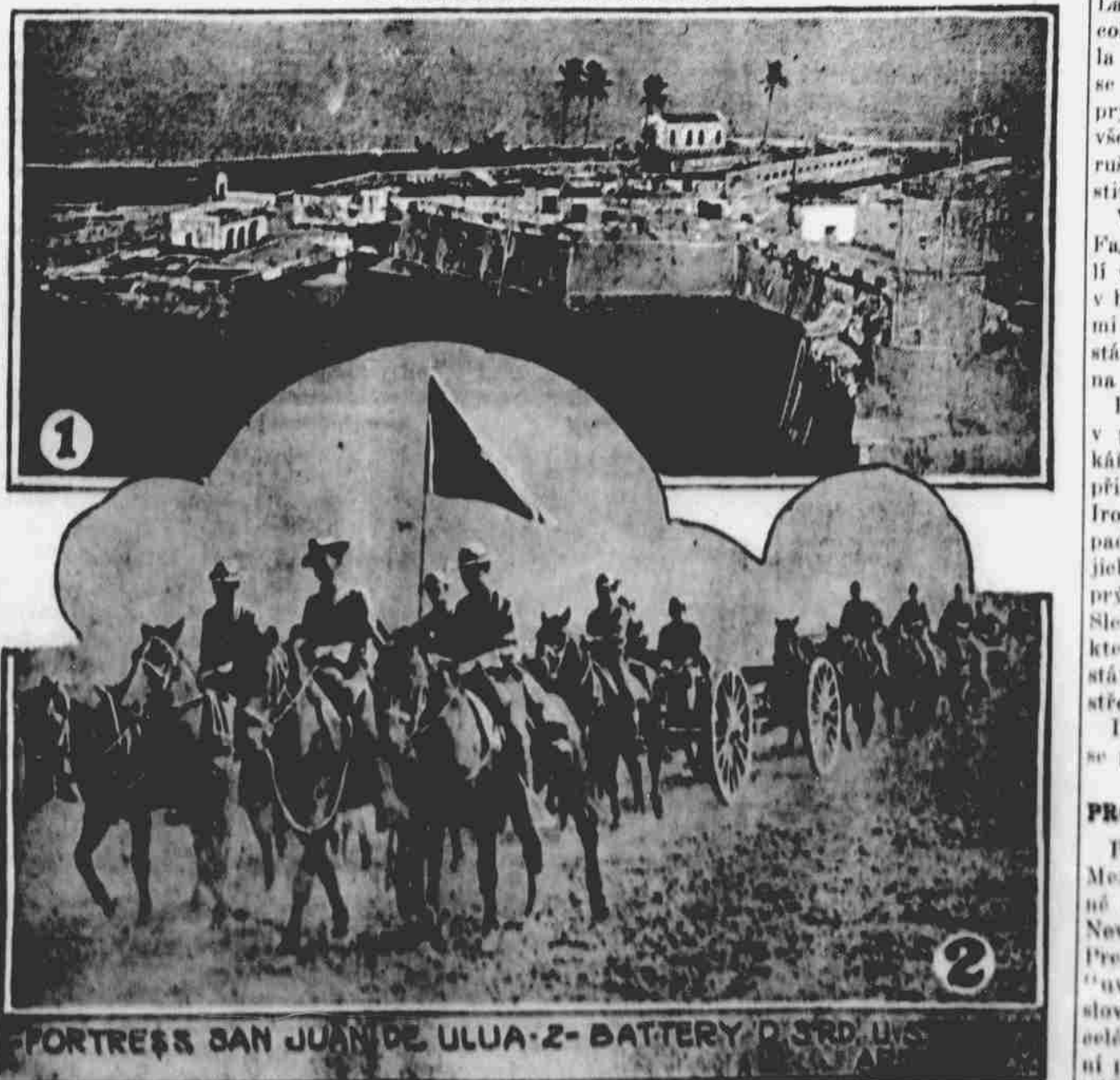
Bitva započala prý o půl třetí v pondělí odpoledne, když stávkáři napadli uhelný důl McNally přináležející Colorado Fuel and Iron Company, tři čtvrti míle západně od Walsenburgu. Mrtví, jejich jména nebyla zjištěna, lež prý na "bojišti". Raněni jsou: Slečna Margaret Gregoryová, které prostřeleno bylo rameno a stávkář jménem Peet, jenž byl střelen do nohy.

Důl McNally prý hoří a v boji se pokračuje.

PROTEST ŽEN PROTI VÁLCE.

Protestní resoluce proti válce s Mexikem přijata byla na hromadné schůzi žen v Cooper Union v New Yorku ve čtvrtek večer. — President Wilson jest žádán, aby "uvěděl se skutek své šlechetné slova z minulých dnů." Ženy po celě zemi jsou vyváženy ku konání podobných protestních schůzí. "My žádáme presidenta Wilsona," pravil se v resoluci, "aby bezodkladně odvolal naše vojsko z Mexika a tak s pravou ardností a nejjemnějším systémem pro cest napravit zlo již učiněné."

STARÁ MEXICKÁ PEVNOST, K TERÁ PADNE ASI DO RUKOU AMERICANŮ A ODDĚLENÍ DĚLOSTŘELCTVA SPOJ. STÁTŮ.

PEVNOST SAN JUAN DE ULUA - 2. BATTERY P. S. R. U. S.

Pevnost a vězení San Juan de Ulua padne nepochybně za krátko do rukou amerického vojska. Budova tato, umístěná na nářeží, jest stará stavba a používána byla Huertou hlavně k vězení jeho politických nepřátel. Kromě jídel a péčoty situ oddělení polního dělostřelctva jest mobilizováno pro službu v Mexiku. Obrázek představil baterii vracející se do tábora ze střelby do terče.